

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Behandelvoorstel motie 1611 Alarmfase Rotterdamse haven

Geachte Statenleden,

Op 12 februari jl. heeft u naar aanleiding van de [brief Urgente steun voor de Rotterdamse haven in de voorjaarsnota 2025](#) een agenderingsverzoek behandeld. En op 5 maart jl. heeft u tijdens een actualiteitendebat in de Statenvergadering nogmaals over deze brief gesproken. De brief dient als oproep aan het Rijk om gezamenlijk te komen tot de nodige maatregelen om de prominente positie van de haven en industrie in Rotterdam te behouden en versterken. We hechten bijzonder aan het belang van dit cluster en zetten ons ten volste in om bedrijvigheid in onze regio te houden en deze verder te kunnen verduurzamen. Het is belangrijk om het ecosysteem van verschillende bedrijfstakken gezond te houden, bijvoorbeeld ook voor de maakindustrie en de (vers)logistiek. We zetten ons in voor onze economische welvaart en schoner leefmilieu in Zuid-Holland, in Nederland en dus in Europa. Gezien de geo-politieke ontwikkelingen is het des te meer van belang dat we bedrijven hier houden. Op die manier zijn wel minder afhankelijk van landen buiten Europa.

De haven en industrie in Rotterdam zijn een belangrijke pijler van de Nederlandse economie en spelen een sleutelrol in de toekomstige ontwikkeling van ons land. Ze bieden direct en indirect werk aan ruim een half miljoen mensen en kunnen 40% van de nationale CO₂-reductie realiseren. Helaas staat het investeringsklimaat in de Rotterdamse haven flink onder druk. Onder andere nationale regels bovenop EU-regels, netcongestie en de stikstofproblematiek maken Nederland – en daarmee Rotterdam – minder aantrekkelijk voor bedrijven. Dit brengt investeringen en dus verduurzamingsmaatregelen in gevaar, met als mogelijke gevolgen; sluiting van bedrijven en dus banen verlies, minder innovatie en vertraging van de energietransitie.

In het agenderingsverzoek en de motie 1611 'Alarmfase Rotterdamse haven' draagt u het college op:

- a) Het gesprek met het Rijk en Rotterdam zeer actief en met een hoge urgentie te blijven voeren.
- b) In het geplande gesprek met PS in de vergadering van april 2025:
 1. PS te informeren over de voortgang van de gesprekken, met de daarbij afgesproken acties.
 2. PS te informeren over nog te nemen acties en de toekomst van de Rotterdamse haven en het HIC, waaronder de transitie naar andere materialen en grondstoffen, recycling en duurzame producten.

Hieronder lichten wij toe hoe wij voornemens zijn invulling te geven aan de motie of reeds al doen. Wij vragen u deze brief eveneens als behandelvoorstel van motie 1611 te behandelen.

Gesprekken medeoverheden en bedrijfsleven

Allereerst delen wij het streven om zeer actief en met hoge urgentie met het Rijk en gemeente Rotterdam het gesprek te blijven voeren. We vullen graag aan dat deze gesprekken niet alleen met de medeoverheden worden gevoerd, maar ook met (vertegenwoordigers van) het bedrijfsleven, zoals het Havenbedrijf, Deltalinqs en de Economic Board Zuid-Holland. Uw oproep vullen wij reeds o.a. in door:

1. Gesprekken met Kamerleden en kabinetsleden
2. Bestuurlijke overleggen
3. Samenwerking aan beleid
4. Conferentie zeewaarts

Gesprekken met Kamerleden en kabinetsleden

Na eerdere sluitingen bij Gunvor en Westlake kondigen nu ook de bedrijven Tronox en LyondellBasell aan fabrieken te sluiten. Door de sluitingen verliezen honderden mensen hun baan. Naar aanleiding van deze berichten en de brandbrief die is verzonden, is er contact gelegd met deelnemers van het plenaire debat, in de Tweede Kamer, over de industrie op 19 maart 2025. Helaas is de sluiting van deze bedrijven het actuele en urgente voorbeeld waarmee wij het debat in de Tweede Kamer hebben gevoed. De brandbrief is ter voorbereiding van het debat aan Kamerleden toegestuurd. Daarnaast is er regelmatig, formeel en informeel, overleg met verschillende kabinetsleden over het belang van beleidswijzigingen en investeringen in het havengebied van Rotterdam. Met deze overleggen blijven wij doorgaan.

Bestuurlijke overleggen

Over de industrie in Zuid-Holland en de Rotterdamse haven vindt zeer veel overleg plaats. Denk aan: clusteroverleg Rotterdam - Moerdijk, het Versnellingshuis, NOVEX Rotterdamse haven en het overleg 'Haven, geluid en omgeving'. Bij deze overleggen sluit een grote diversiteit aan bedrijven en organisaties aan.

Op ons initiatief is een informeel gesprek gestart waarin het Havenbedrijf, Deltalinqs, gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland elkaar ontmoeten. Dit overleg (onder de noemer 'Bestuurlijk Overleg Wereldhaven') stelt betrokkenen in staat om in te spelen op de actualiteit en met elkaar een krachtige gezamenlijke boodschap en acties uit te dragen.

Samenwerking aan beleid

Het kabinet heeft 16 NOVEX-gebieden benoemd waar de nationale opgaven in het fysieke domein dusdanig stapelen dat een gebiedsgerichte aanpak nodig is. Een van deze gebieden is de Rotterdamse Haven. Binnen het programma NOVEX Rotterdamse werken wij met diverse partijen, waaronder Havenbedrijf Rotterdam, gemeente Rotterdam en het Rijk samen aan de transitie naar een duurzaam, circulair en klimaatneutraal Haven Industrieel Complex (HIC). Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en provincie Zuid-Holland zijn bestuurlijk trekker van deze samenwerking.

Het programma richt zich met name op de ruimtelijke opgave voor de transitie van de haven en industrie. Momenteel is een Uitvoeringsagenda 1.0 in ontwikkeling als uitwerking van het Ontwikkelperspectief “Samenwerken aan de toekomst van het Rotterdamse havengebied” (dec. 2023). De Uitvoeringsagenda 1.0 lag 26 maart 2025 voor in het Bestuurlijk Overleg NOVEX Rotterdamse haven voor besluitvorming en wordt spoedig aan uw Staten toegezonden.

Het komend jaar wordt in navolging van de uitvoeringsagenda verkend hoe elk van de NOVEX-partijen met het eigen (omgevings)beleid kan bijdragen om samen de opgaven verder te brengen. Ook hierin blijft samenwerking belangrijk, bijvoorbeeld aan de Nota Ruimte, de omgevingsvisie, het omgevingsplan en ander beleid van de gemeente, en in de toekomst ook het provinciaal omgevingsbeleid.

Zo werken we ook samen met o.a. gemeente Rotterdam en Havenbedrijf Rotterdam aan de Havenvisie 2025. Ook andere partijen zijn betrokken, waaronder het Rijk en het bedrijfsleven. Het initiatief voor een nieuwe Havenvisie komt van de gemeenteraad van Rotterdam. De Havenvisie fungeert als kompas voor het toekomstbestendig maken van de Rotterdamse haven in 2050 en gaat over de volle breedte van wat er in de haven nodig is; van arbeidsmarkt en onderwijs, tot circulaire industrie, logistiek en bereikbaarheid. Het is de bedoeling dat de Havenvisie 2050 eind van dit jaar wordt besproken en vastgesteld in de gemeenteraad van Rotterdam.

Conferentie zeewaarts

Op 26 mei organiseren we een conferentie over de mogelijke zeewaartse uitbreiding van de Rotterdamse haven, onder de titel; “Ruimtegebruik en ruimtegebrek in de haven van Rotterdam; tijd voor uitbreiding?!”. Deze conferentie, waarvoor u inmiddels de uitnodiging heeft ontvangen, is naar aanleiding van motie 1533 die u in de Provinciale Statenvergadering van 13 november 2024 heeft aangenomen. Tijdens deze conferentie worden de voor- en nadelen en nut en noodzaak van zeewaartse uitbreiding besproken.

Informeren Provinciale Staten

Via de motie heeft u ook gevraagd om geïnformeerd te worden over de voortgang van de gesprekken met de daarbij afgesproken acties. Bij relevante ontwikkelingen en uitkomsten zullen wij u hier uiteraard over informeren.

Tot slot heeft u gevraagd om in de vergadering van april 2025 geïnformeerd te worden over nog te nemen acties en de toekomst van het Haven-Industrieel Complex (HIC) in Rotterdam, zoals de transitie naar andere materialen en grondstoffen, recycling en duurzame producten. Deze transitie wordt de grondstoffentransitie genoemd en is belangrijk zodat het HIC ook in de toekomst de producten kan maken die we nodig hebben, zonder onze aarde te schaden. Op 13 januari jl. heeft gedeputeerde Weverling binnen zijn portefeuille Transitie Haven, Industrie & Maritiem hier een programmalijn voor vastgesteld. Deze programmalijn geeft richting aan de ambtelijke inzet op de grondstoffentransitie en is voor intern gebruik. Hierin staat dat de ambtenaren zich richten op een HIC met minder fossiele en meer duurzame koolstoffen voor de productie van materialen. Duurzame koolstoffen kan de industrie halen uit: plastic afval (recycling), biomassa (bijv. afvalhout, voedselresten, oliën en vetten) en afgevangen CO₂ (CCU).

De provincie zetten hier vol op in door;

- te onderzoeken wat in wet- en regelgeving nodig is om de transitie te realiseren en hier lobby voor uit te voeren;
- het ontwikkelen van een Grondstoffen-Innovatie Studie (een soort [Energie-Innovatie Studie](#) voor de grondstoffentransitie);
- onderzoek uit te voeren en de kennis uit deze onderzoeken in praktijk te brengen;
- actieve samenwerking met externe partijen en meer.

In de breedte zet de provincie zich in voor een circulaire economie en samenleving via de in april 2024 door u vastgestelde strategie 'Samen bouwen aan een circulair Zuid-Holland'.

Hopelijk kan de motie hiermee als afgedaan worden beschouwd en eveneens hopende op uw steun om gezamenlijk te werken aan toekomstbestendige haven en industrie in Rotterdam.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen